

[Westermann.]

Indtryk, at der ved Fastlæggelsen af hele Lovforslaget paa Forhaand har været lagt en økonomisk Ramme, som man ikke har villet gaa uden for, og derfor er man i Virkeligheden gaaet paa Akkord med ethvert sagligt Krav. Jeg kan kun betragte Lovforslaget som et økonomisk Diktat, men jeg haaber, der kommer den Dag, da Regeringspartierne indser, at dette Spørgsmaal bør tages paa en anden Maade, det vil sige paa en saglig Maade, med en saglig Udredning af det hele, og at man derefter tager Konsekvenserne af, hvad en saadan saglig Udredning maatte vise.

Hartel: Den højtærede Forsvarsministers replicerende Bemærkninger giver mig ikke Anledning til at sige ret meget, men jeg vil dog i Anledning af nogle enkelte Misforstaaelser, som formodentlig er opstaaet, fordi Fortrykket ikke forelaa, da den højtærede Minister replicerede, gerne have Lov til at bemærke følgende. Med Hensyn til vort Værns Omfang udtalte jeg ikke, at dette skulde være en slavisk Efterligning af Ordningen af 1909, men jeg sagde udtrykkeligt, at det, det gjaldt om, var at have et Værn, der kunde løse Opgaver af samme Art som dem, hvis Løsning vi stod over for i 1914, og det maa da blive Regeringens Sag at skønne over dette, og der er ingen, der er nærmere til det end den nuværende højtærede Udenrigsminister, som forvaltede vort Militærvæsen under Krigen og ved, hvad der nu kræves til Løsning af tilsvarende Opgaver.

Over for det Problem, jeg rejste, om at benytte Indkøb af Militærmateriel i Tyskland som et Kompensationsobjekt, gjorde den højtærede Minister den Bemærkning, at det vilde betyde en Forbigaaelse af danske Interesser. Jeg sagde nu udtrykkeligt — det staar Sp. 3552 —, at det kun drejede sig om det, vi ikke selv magter at fremstille, saa jeg har taget alt fornødent Forbehold, idet jeg naturligvis ikke kan tænke mig, at man skulde forbigaa berettigede danske Interesser paa dette Omraade.

Ministeren raillerede endelig over, at naar vi fra vor Side mente, at en lav Krone var at foretrække i Øjeblikket, stod vi her over for forøgede Udgifter, ogsaa for de Vælgere, vi særlig repræsenterer, Udgifter, som vilde blive særlig følelige, fordi Kronen var lav. Jeg vil hertil kun svare, at naar vi — som jeg mener — med Held kan arbejde for at naa frem til en lavere Kronekurs, er det kun, fordi Regeringen forud

har ført en økonomisk Politik, hvis nødvendige Resultat bliver en Sænkning af Kronen. Dette har imidlertid intet med selve den økonomiske Bæreevne at gøre, idet Kronekursen kun er et Omregningstal, der flytter visse Indtægtsmuligheder fra nogle Befolkningsgrupper over til andre, men ikke forringer vor Evne til at købe i Udlandet, thi i Udlandet kan vi, som bekendt, ikke betale med Kroner; men kun med de Varer, vi har at sælge. Og jeg vil hævde, at vi stort set faar lige meget for et Slagterisvin i England, hvad enten Kronekursen i Forhold til Sterling er 22,40 eller den er 27 eller 28. Englænderne betaler stadig væk det samme for Slagterisvin, lad os sige som i Øjeblikket 5 Pund Sterling, og dette vil ikke paavirkes nævneværdigt af en Forandring af Sterlingkursen, men det er jo i og for sig et Spørgsmaal, der ikke ligger for til Løsning her, men naar Ministeren nævnte det, saa laa der deri en Antydning af, at det skulde være de Grupper af Befolkningen som jeg repræsenterede, ubehageligt at komme til at bidrage til Landets Forsvar. Dette er en fundamental Misforstaaelse. I Øjeblikket er det saaledes, at disse Grupper af Befolkningen grundet paa Fattigdom ikke *kan* komme til at bidrage væsentlig, det er et andet Spørgsmaal, men det vilde være dem meget behageligt, om deres Indtægter var større, saaledes at de ogsaa til denne Sag kunde bidrage mere. Naar den danske Bondestand paa et givet Tidspunkt ansaas for at have en negativ Indstilling til Forsvarsspørgsmaalet, som i Halvfemserne i forrige Aarhundrede, skyldtes dette ikke en faktisk foreliggende Aversion hos den danske Bonde mod et Værn for Riget, men det var en Følge af indrepolitiske Forhold, som havde gjort Forsvarsspørgsmaalet til en Kastebold i den indenrigspolitiske Udvikling, en Udvikling, som den danske Bonde ikke sympatiserede med, og derved opstod der ogsaa hos ham en Modvilje mod Forsvarsstræbelserne. Det er saaledes, at den nævnte Kendsgerning skal bedømmes, og det vilde bero paa et Fejlsyn, hvis Regeringens Medlemmer troede, der var en forsvarsnihilistisk Indstilling i den danske Landbefolkning, og at denne maaske endda skulde forøges ved den Omstændighed, at Kaarene er smaa i Øjeblikket. Jeg vil gerne have Lov til at oplyse Forholdene, saaledes som de foreligger for mig, idet jeg vil forhindre et Fejlsyn. Jeg frygter ikke for at komme ud til mine Vælgere med et positivt, i realpolitiske Hensyn velforankret Standpunkt i denne Sag, men jeg frygter for at foregøgle mine